07/12/2021

Μητροπολίτης Αργολίδος Νεκτάριος: Η προτεραιότητα του «άλλου»

/ Γνώμες

Η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ “ΑΛΛΟΥ”

Του Μητροπολίτη Αργολίδος Νεκταρίου

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 είχε κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις της Αποστολικής Διακονίας το βιβλίο της Τατιάνας Γκορίτσεβα, «Πώς γνώρισα τον Θεό στην Σοβιετική Ένωση». Η Τατιάνα Γκορίτσεβα ήταν καθηγήτρια της Φιλοσοφίας και της ανατέθηκε να διδάξει μαρξιστική φιλοσοφία στην Ιατρική σχολή του Λένινγκραντ. Προκάλεσε όμως έκπληξη στους φοιτητές της, γιατί σε πείσμα όλων των «καλών» σοβιετικών «ηθών», δίδασκε υπαρξιστική φιλοσοφία και γι’ αυτό της αφαιρέθηκε η εντολή διδασκαλίας. Αλλά και ο Σάρτρ και ο Καμύ δεν μπόρεσαν να της δώσουν το νόημα της ζωής. Κατέφυγε τότε στις ινδουϊστικές φιλοσοφίες και πρακτικές και αφιερώθηκε στην Γιόγκα. Ούτε και κει μπόρεσε να

βρει απάντηση στις αναζητήσεις της και τελικά μέσα από δαιδαλώδεις διαδρομές, ανακάλυψε την Ορθόδοξη πίστη. Η αλλαγή αυτή στη ζωή της, της έδωσε πολύ χαρά, αλλά δημιούργησε και εχθρότητες. Οι φίλοι και πρώην ομοϊδεάτες της απομακρύνθηκαν από κοντά της. Στο μικρό αυτό βιβλίο της περιγράφει την πορεία και τις αναζητήσεις της, μέχρι την εύρεση του πολύτιμου «μαργαρίτη»! Σε κάποιο σημείο γράφει για το γεγονός που την οδήγησε στη μεταστροφή της.

«*Αρκετές φορές με βασάνιζε η πλήρης αδιαφορία των Γιόγκι για τα προβλήματα του πλησίον, σαν να μην υπήρχε γι' αυτούς κανένας άλλος, παρά μόνο το δικό τους «Εγώ». Ο μόνος λόγος, που δεν έπρεπε κανείς να εξοργίζει τους άλλους ήταν, διότι έτσι σπαταλιόταν πολύτιμη ενέργεια. Την αρνητική συμπεριφορά δεν την αξιολογούσαν ηθικά, αλλά από την άποψη της ενέργειας. Τελικά με αποδέσμευσε από τους Γιόγκι το ακόλουθο σημαντικό περιστατικό.*

Ο φίλος μου Β. εργαζόταν σ' ένα Σταθμό Πρώτων Βοηθειών. Μια φορά μου διηγήθηκε, ότι στη διάρκεια μιας στοχαστικής περισυλλογής είδε, στην όχθη της λίμνης, ένα μεθυσμένο να πέφτει μέσα και να κινδυνεύει να πνιγεί. Ο Β. σκέφτηκε, ότι δεν ήταν δυνατό να διακόψει το στοχασμό του και ο άνθρωπος πνίγηκε.

Η διήγηση αυτή του φίλου μου σήμανε το τέλος της φιλίας μας. Μ' έκανε να φρίξω».

Η περιπλάνησή της συνεχίστηκε λίγο καιρό ακόμη ώσπου με θαυμαστό τρόπο ο Θεός, όπως γράφει «*μου φανέρωσε ότι υπάρχει! Όχι ο αφηρημένος, ο ανώνυμος θεός των Γιόγκι, αλλά ο Θεός της αγάπης, ο ουράνιος πατέρας της Γραφής. Εκείνος αγαπά, και μένα και όλα γύρω μου... Από τότε μέχρι σήμερα Τον ευχαριστώ για κάθε μέρα της ζωής μου, πού Αυτός μου χάρισε και δημιούργησε».*

Αν στον Ινδουισμό και σ' άλλες παρόμοιες παραδόσεις, όπου τελικά κυριαρχεί το Εγώ, η αυτοθέωση (μία εκδοχή του " έσεσθε ως θεοί") και η περιφρόνηση του άλλου, στην Ορθόδοξη Βιβλικοπατερική παράδοση συναντούμε το εντελώς αντίθετο. Ο δρόμος για τον Θεό, τη σωτηρία, τη θέωση, περνάει απαραίτητα μέσα από τον άλλο άνθρωπο, τον πλησίον. «Ἐκ *τοῦ πλησίον ἐστίν ἡ ζωή καὶ ὁ θάνατος*» (Αγ. Αντώνιος). Για έναν αληθινό χριστιανό είναι αδιανόητο να βλέπει τον άλλον να πνίγεται και να μην κάνει κάτι για να τον σώσει. Ακόμα και ο αυστηρός ασκητής που κείνη την ώρα κάνει νοερά προσευχή, θα διακόψει την προσευχή του και θα τρέξει.

Το 1999 ένας άρρωστος ταξιτζής με σοβαρή καρδιακή ανεπάρκεια, πατέρας τριών κοριτσιών, εργαζόταν ώρες ολόκληρες στο τιμόνι. Οι γιατροί του είχαν συστήσει να προσέχει και μεταξύ των άλλων του είχαν απαγορεύσει και τα θαλάσσια μπάνια.

Εκείνο τον χειμώνα έκανε ένα περίπατο στη παραλία της Ραφήνας, όταν άκουσε τις φωνές μίας μητέρας. Ένα τεράστιο κύμα είχε αρπάξει το κορίτσι της. Ο ταξιτζής πετάει το σακάκι του και πέφτει στη θάλασσα. Κατάφερε να σώσει το κορίτσι, όμως τα παγωμένα νερά στάθηκαν μοιραία. Η καρδιά του δεν άντεξε. Στάθηκε πιστός στο λόγο του Χριστού. «*Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδείς ἔχει, ἵνα τὶς τὴν ψυχήν αὐτοῦ θῆ ὑπέρ τῶν φίλων αὐτοῦ*».

Στο βίο του αγίου Ιωάννου του Ελεήμονα διαβάζουμε το εξής περιστατικό. Κάποιο πρωινό ο άγιος Ιωάννης, πατριάρχης τότε Αλεξανδρείας, πήγαινε με τη συνοδεία του να λειτουργήσει. Στο δρόμο τον σταμάτησε μία φτωχή γυναίκα που αντιμετώπισε ένα σοβαρό πρόβλημα. Ο άγιος Ιωάννης σταμάτησε για να την ακούσει. Όχι μόνον την άκουσε με προσοχή, αλλά προθυμοποιήθηκε να την βοηθήσει και μάλιστα άμεσα. Η ώρα όμως περνάει. Οι συνοδοί του αδημονούν. Καθυστερούν και οι πιστοί περιμένουν στην εκκλησία. Του ζητούν λοιπόν να βιαστεί, να αναβάλει τη λύση των προβλημάτων.

Ο άγιος Ιωάννης απάντησε:

– Και πώς ο Θεός θα με ακούσει αν αδιαφορήσω γι’ αυτήν; Και ποιος μου λέει ότι θα ζήσω για να την φροντίσω κι έτσι να παρουσιαστώ αναπολόγητος στον Δεσπότη Χριστό;

Οι συνοδοί του έμειναν έκπληκτοι. Μόνον όταν έδωσε λύση στο πρόβλημα της γυναίκας, συνέχισε για το ναό και άρχισε καθυστερημένα τη Θ. Λειτουργία.

Γνωρίζουμε από τα ασκητικά κείμενα, πόσο οι ασκητές της Ερήμου αγαπούσαν την ησυχία και αγωνίζονταν νύχτα-μέρα με την προσευχή για να ζουν μέσα στη συνεχή παρουσία του Θεού. Και όταν σπάνια κατέβαιναν στις πόλεις για να πουλήσουν τα εργόχειρά τους, έσπευδαν να επιστρέψουν το συντομότερο στην έρημο. Και όμως αυτή η αγάπη για τον Θεό ερχόταν σε δεύτερη θέση μπροστά στην αγάπη για τον πλησίον.

Ο Αββάς Αγάθων έλεγε:

«*Αν ήταν δυνατόν να βρω κάποιον λεπρό και να του δώσω το σώμα μου και να πάρω το δικό του, θα μου ήταν ευχάριστο. Γιατί αυτή είναι η τέλεια αγάπη».*

Και δεν έμενε στα λόγια. Όχι μόνο τα εννοούσε αλλά και τα έκανε πράξη.

«*Πήγε κάποτε στην πόλη για να πουλήσει εργόχειρα. Βρίσκει λοιπόν στην πλατεία κατάκοιτο έναν άνθρωπο ξένο, όπου δεν είχε κανέναν για να τον φροντίζει. Και έμεινε μαζί του ο γέρων, αφού νοίκιασε δωμάτιο και από το εργόχειρό του πλήρωνε το ενοίκιο και τα υπόλοιπα τα ξόδευε σε ό,τι χρειαζόταν ο άρρωστος. Και έμεινε έτσι τέσσερις μήνες, ωσότου έγιανε ο άρρωστος. Και κατόπιν ο γέρων*

έφυγε για το κελλί του με ειρήνη».

Μπροστά λοιπόν στην αγάπη για τον πλησίον, ο Αββάς Αγάθων δεν δίστασε να αφήσει την αγαπημένη του έρημο, το τυπικό του, τον κανόνα του, την προσευχή του. Δυστυχώς για μας, για τον σύγχρονο εγωκεντρικό άνθρωπο, όλα αυτά φαίνονται παραμύθια της Χαλιμάς..!

Σ' ένα ωραιότατο κείμενό του ο μακαριστός καθηγητής Ηλίας Βουλγαράκης υποστήριζε πως στην εκκλησιαστική μας παράδοση, συναντάμε το εξής παράδοξο: Ο Θεός δίνει προτεραιότητα στην αγάπη και στη σχέση του ανθρώπου προς τον άνθρωπο, παρά στην αγάπη και στη σχέση του ανθρώπου προς τον ίδιο τον Θεό. Από τα παραδείγματα που αναφέρει θα σταθώ σε τρία.

Το πρώτο είναι το περιστατικό των δύο αδελφών Κάιν και Άβελ. Ο Κάιν πρόσφερε θυσία πρόχειρα και όχι από την καρδιά του. Γι' αυτό η θυσία του δεν έγινε δεκτή. Αντίθετα η θυσία του Άβελ έγινε δεκτή. Ο Κάιν αναστατώθηκε. Ο Θεός του θύμισε μόνον ότι αμάρτησε. Τον προέτρεψε δε να ηρεμήσει και τον διαβεβαίωσε ότι θα εξακολουθεί ως πρωτότοκος να προηγείται ιεραρχικά του αδελφού του. Όταν όμως ο Κάιν προχώρησε στη δολοφονία του Άβελ, τότε η στάση του Θεού απέναντί του αλλάζει ριζικά: «*Φωνή αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾶ πρὸς με ἐκ τῆς γῆς. Καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπό τῆς γῆς... στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπί τῆς γῆς*» (Γεν. 4,11).

Είναι σαφές ότι ο Θεός αντικρύζει με επιείκεια τις παραβάσεις του ανθρώπου που στρέφονται εναντίον Του, όπως είναι η προχειρότητα που έδειξε ο Κάιν στη θυσία, ενώ συμπεριφέρεται με αυστηρότητα στις περιπτώσεις εκείνες που ο άνθρωπος προσβάλει το συνάνθρωπό του, όπως είναι ο φόνος του Άβελ από μέρους του αδελφού του.

Αν περάσουμε στο χώρο της Καινής Διαθήκης διαπιστώνουμε την ίδια αντιμετώπιση. Θυμίζουμε την παραβολή του κακού δούλου, όπου σύμφωνα μ' αυτήν, ο βασιλιάς κάλεσε τους δούλους του για να του αποδώσουν λογαριασμό της διαχείρισης των χρημάτων (Ματθ. 18, 22). Ξέρουμε ότι ο κακός δούλος βρέθηκε να χρωστάει στο βασιλιά το τεράστιο ποσό των μυρίων ταλάντων. Μη έχοντας τη δυνατότητα να εξοφλήσει το χρέος του, κινδύνευσε να εξανδραποδιστεί αυτός και η οικογένειά του. Παρακάλεσε το βασιλιά να του χορηγηθεί αναβολή. Και ο βασιλιάς του έδειξε τόση ευσπλαχνία που του χάρισε όλο το χρέος. Όταν όμως μετά την απαλλαγή του φέρθηκε με ασπλαχνία σ' ένα σύνδουλό του που του χρωστούσε μόνον εκατό δηνάρια, ο Κύριος του « *παρέδωκεν αὐτόν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον».*

Θέλοντας να τονίσει την αγάπη ο Χριστός λέει τα εξής: «*Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου» (Ματθ. 5, 23-24). Εδώ τονίζει ο Χριστός ότι προϋπόθεση για την κοινωνία του ανθρώπου με το Θεό είναι η κοινωνία του ανθρώπου με τον συνάνθρωπο. Πάνω από τη λατρεία του Θεού βρίσκεται η αγάπη για τον πλησίον.*

Ο ίδιος ο Χριστός από αγάπη για τον άνθρωπο παραβίαζε το Σάββατο, θεραπεύοντας αρρώστους. Και το κυριότερο: Το Ευαγγέλιο της κρίσης. Η κρίση θα επικεντρωθεί στην αγάπη για το συνάνθρωπο. Η ιστορία της εκκλησίας έχει άπειρα περιστατικά. Θα αναφέρουμε κάτι συνηθισμένο. Σε περιόδους κρίσεως, οι κατά τόπους εκκλησίες θυσίαζαν τα κειμήλια και Ιερά σκεύη προκειμένου να θρέψουν φτωχούς πρόσφυγες κλπ. Κάποτε αυτό έφτασε σε απίστευτες μορφές. Το 421 σε πόλεμο Βυζαντινών και Περσών, οι πρώτοι συνέλαβαν 7.000 αιχμαλώτους, που κινδύνευαν να πεθάνουν από ασιτία, επειδή οι φρουροί τους περιορίζονταν μόνο στη φύλαξη τους, αδιαφορώντας για τη χορήγηση τροφής. Ωστόσο ο Ακάκιος Αμίδης, επίσκοπος της περιοχής δεν αδιαφόρησε. Κάλεσε τους κληρικούς και τους είπε: «Ὁ Θεός ἡμῶν οὔτε δίσκων, οὔτε ποτηρίων χρήζει. Οὔτε γὰρ ἐσθίει οὔτε πίνει, ἐπεί μὴ προσδεής ἐστίν. Ἐπεί τοίνυν πολλά κειμήλια χρυσά τε καὶ ἀργυρά ἡ Ἐκκλησία ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν προσηκόντων αὐτή κέκτηται, προσήκει ἐκ τούτων ρύσασθαι τε καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς αἰχμαλώτους καὶ διαθρέψαι αὐτούς».

Ο Θεός λέει ούτε τρώει ούτε πίνει, γι' αυτό δεν έχει ανάγκη τα χρυσά σκεύη. Όμορφα είναι και είναι δείγματα της ευγνωμοσύνης προς τον Θεό αυτών που τα δώρησαν. Όμως τώρα οι ανάγκες των αιχμαλώτων δεν μας επιτρέπουν να τα κρατάμε. Έτσι λοιπόν έλιωσε τα κειμήλια, εξαγόρασε από τη φρουρά τους αιχμαλώτους, τους έθρεψε και τους έδωσε τα αναγκαία για να γυρίσουν στην πατρίδα τους. Και η διήγηση συνεχίζει:

«Αὕτη ἡ τοῦ θαυμαστοῦ Ἀκακίου πράξις πλέον τῶν Περσῶν Βασιλέα κατέπληττεν, ὅτι ἀμφότερα Ρωμαίοι μεμελετήκασι, πολέμῳ τε καὶ εὐεργεσία νικᾶν».

Αυτή η πράξη του επισκόπου Ακακίου ήταν μία πράξη χριστιανικής μαρτυρίας. Κατέπληξε τον Πέρση βασιλιά, ο οποίος κατάλαβε ότι οι Χριστιανοί Ρωμαίοι και τα δύο γνωρίζουν: Και στον πόλεμο αλλά και στην αγάπη να νικούν.

Αφορμή για να καταθέσω τούτες τις σκέψεις και προβληματισμούς στάθηκε και πάλι δυστυχώς η στάση κάποιων χριστιανών απέναντι στην πανδημία. Από την πρώτη στιγμή η πολιτεία αναγκάστηκε να πάρει σκληρά μέτρα για την

αντιμετώπισή της. Οι γνωστοί αρνητές, χριστιανοί και μη, αντέδρασαν με διάφορους τρόπους, από τις διαδηλώσεις ως τα κορωνοπάρτυ. Οι ακραίοι και ανυπότακτοι διαμαρτύρονταν για τον περιορισμό της ελευθερίας, ενώ οι αρνητές Χριστιανοί είδαν τα μέτρα αυτά ως ύπουλο χτύπημα κατά της εκκλησίας. Οι συνετοί άνθρωποι, παρότι πικράθηκαν, κατάλαβαν ότι ο φονικός ιός δεν παίζει. Και οι συνετοί χριστιανοί προσπάθησαν να δουν τα περιοριστικά μέτρα με τον «καλό λογισμό», ως έκφραση αγάπης και ενδιαφέροντος για τον άνθρωπο. Θυμίζω το κήρυγμα του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, την Παρασκευή βράδυ στον Ακάθιστο και το στίγμα που έδωσε με την υπέροχη φράση του: «Μένουμε σπίτι γιατί αγαπάμε». Με τέσσερις λέξεις, τα είπε όλα. Όσοι είχαν τον καλό λογισμό κατάλαβαν. Οι υπόλοιποι παρέμειναν στις συνωμοσιολογίες και στις εμμονές τους.

Τις τελευταίες μέρες τα πράγματα πάνε από το κακό στο χειρότερο. Η πολιτεία προς το παρόν τουλάχιστον αποφεύγει το lockdown και σαν έσχατη λύση επέβαλε την μερική υποχρεωτικότητα του εμβολίου. Όπως ήταν φυσικό, υπήρξαν οι αναμενόμενες αντιδράσεις για την συνταγματικότητα των μέτρων. Είναι παρατηρημένο ότι όταν θίγονται τα προσωπικά μας συμφέροντα και οι ιδεολογικές εμμονές μας, τότε θυμόμαστε το Σύνταγμα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στην οικογένεια μας, στον εργασιακό μας χώρο, στους υφισταμένους και συνεργάτες μας, μπορεί να είμαστε στυγνοί δικτάτορες. Μοιάζουμε με κάποιους ειρηνιστές, που δεν χάνουν καμία εκδήλωση ή πορεία ειρήνης. Διαδηλώνουν για την ειρήνη με οργισμένο πρόσωπο και άγριες κραυγές, ενώ στο σπίτι τους γίνεται καθημερινά Τρωικός πόλεμος...

Στην Αργολίδα, με ιδιαίτερη ικανοποίηση είδαμε ότι σύμφωνα με τις στατιστικές, η εμβολιαστική κάλυψη είναι από τις υψηλότερες στη χώρα. Και στις εκκλησίες μας η συντριπτική πλειονότητα των πιστών τηρούν τα μέτρα. Αρκεί όμως κι ένας αρνητής να κάνει τη ζημιά. Βρισκόμουν σε κάποιο εσπερινό. Επικρατούσε τάξη και ησυχία ενώ όλοι φορούσαν μάσκες. Κάποια στιγμή μπήκε ένας «ομολογητής», με την έπαρση του Φαρισαίου. Χωρίς μάσκα κι επιδεικτικά πήγε να καθίσει στις πρώτες θέσεις. Οι άλλοι αντέδρασαν, διαμαρτυρήθηκαν. Δημιουργήθηκε αναστάτωση, και αυτός μπροστά στην κατακραυγή έφυγε από το ναό. Δεν λογάριασε την αναταραχή που έφερε και χάλασε το κατανυκτικό κλίμα της ακολουθίας, ούτε προβληματίστηκε μήπως με τη στάση του αυτή γίνει επικίνδυνος για την υγεία και τη ζωή των άλλων. Προτίμησε την απομόνωσή του «συνεπούς και ομολογητού χριστιανού», παρά την κοινωνία με τους αδελφούς του.

Μόλις ανακοινώθηκαν τα πρόσφατα μέτρα, γνωστός αρνητής, επικεφαλής ομοϊδεατών του, μου έστειλε το παρακάτω μήνυμα,

«...Σας εκλιπαρώ στηρίξτε όλα τα τέκνα σας ανεξαρτήτως εμβολιασμένους και μη, ώστε να έχουμε το δικαίωμα στην επιλογή και μην υποκύπτετε στα φασιστικά μέτρα της κυβέρνησης...».

Πριν προλάβω να το διαβάσω ήλθε ένα άλλο μήνυμα.

«Η σύζυγος μου 45 χρονών, μητέρα τριών ανήλικων παιδιών βρίσκεται πέμπτη μέρα διασωληνωμένη. Σας παρακαλώ προσευχηθείτε...».

Δεν είναι το μοναδικό. Καθημερινά καταφθάνουν παρόμοια μηνύματα, που μας προσθέτουν πόνο και αν μεν έχουν αίσια εξέλιξη, έχει καλώς. Αν όμως όχι;

Μετά από δύο μέρες νέο μήνυμα από τον πρώτο: «Λυπάμαι πολύ για την ιεραρχία, που λειτούργησε σαν Πόντιος Πιλάτος εις βάρος των πιστών... Είστε σε λάθος δρόμο... Κρίμα!».

Και το τρίτο.

«Δεν θα σας ξαναενοχλήσω. Μετά 1η και 3η παραιτούνται (sic). Καλό Παράδεισο!».

Δεν απάντησα, γιατί δεν είχε νόημα. Τα μέτρα της πολιτείας είναι «φασιστικά», γράφει. Αναρωτιέμαι όμως: Η στάση των αρνητών, που δεν σέβονται την υγεία των άλλων και θέλουν να επιβάλλουν στανικά τις ιδεολογίες τους, δεν είναι φασιστική; Σέβομαι τον άνθρωπο που δεν πιστεύει στην επικινδυνότητα του ιού, που δεν θέλει να εμβολιαστεί, ούτε να διασωληνωθεί. Δεν έχω αντίρρηση αν το κακό έμενε εκεί. Δική του επιλογή, ας υποστεί τις συνέπειες. Όταν όμως αυτή η επιλογή δημιουργεί κίνδυνο για την ζωή του άλλου ανθρώπου, που μπορεί να τον οδηγήσει ακόμη και στον τάφο, αυτό δεν μπορώ να το δεχτώ. Υπάρχει και η συνέχεια.

Τούτη τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, αρκετά μέλη της εν λόγω ομάδας, νόσησαν. Αλλά το κακό δεν σταμάτησε εκεί. Παρόλο που κάποιοι το γνώριζαν, συνέχισαν να συμπεριφέρονται ανεύθυνα με αποτέλεσμα να πάρουν στο λαιμό τους τις οικογένειές τους, τους συγγενείς και συνεργάτες τους, αλλά και άλλους ανθρώπους, που δεν έφταιγαν σε τίποτα. Μεταξύ αυτών, που πιθανόν να νοσήσει, είναι και ο γράφων.

Εύχομαι και προσεύχομαι ειλικρινά, όλοι να το περάσουν όσο γίνεται πιο ανώδυνα. Αναρωτιέμαι όμως: Θα καταλάβουν το λάθος τους; Έχουν καταλάβει πόσους ανθρώπους έβαλαν σε κίνδυνο; Έχουν υπολογίσει τον κόπο που θα προσθέσουν στους λειτουργούς της υγείας, που βρίσκονται δύο χρόνια τώρα μέσα στην αγωνία και την υπερένταση; Έχουν υποψιαστεί τι σημαίνει για το πολύπαθο σύστημα υγείας, που έχει φτάσει στα όριά του, όλα αυτά τα νέα κρούσματα;

Μου εύχεται ο εν λόγω αρνητής «καλό Παράδεισο». Και εγώ του το εύχομαι. Όμως, μπορεί να κατανοήσει ότι η αληθινή αγάπη προς τον άλλον, είναι η μοναδική οδός για τον Παράδεισο; Να επαναλάβω τα λόγια του αγίου Αντωνίου: « Από τον πλησίον μας εξαρτάται η ζωή και ο θάνατος. Αν κερδίσουμε τον αδελφό μας, τον Θεό κερδίζουμε. Αν σκανδαλίσουμε τον αδελφό μας στον Χριστό αμαρτάνουμε». Δεν αρκεί να ευχόμαστε «καλό Παράδεισο», όταν με τις ενέργειές μας κάνουμε τη ζωή μας και τις ζωές των άλλων, κόλαση. Παράδεισος σημαίνει κοινωνία με τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Κόλαση σημαίνει μη κοινωνία, απέραντη μοναξιά. Οι ασκητές έβλεπαν τους κολασμένους δεμένους πλάτη με πλάτη. Για να μη βλέπει ο ένας το πρόσωπο του άλλου.

Ας κάνουν οι αρνητές όσες «ομολογίες» θέλουν. Ας μην φοράνε μάσκα, ας μην τηρούν τα μέτρα, ας αρνούνται τα εμβόλια, τη νοσηλεία, τη διασωλήνωση. Όλα αυτά στα μάτια του Θεού είναι μάταια, γιατί «αγάπην δε μη έχω, ουδέν ειμί».

Γνωστός μας αρνητής υπέρμαχος όλων των «αντι», νόσησε. Προσπάθησε με ματζούνια και τις συνταγές αρνητού «ομολογητού» γιατρού, να ξεπεράσει το πρόβλημα. Η κατάσταση χειροτέρεψε. Η ασφυξία τον έπνιγε. Οι δικοί του αναγκάστηκαν να ζητήσουν ιατρική βοήθεια. Μόνη λύση η ΜΕΘ και η διασωλήνωση. Έκανε βέβαια πως δεν ήθελε. Τα κρεβάτια στις ΜΕΘ είχαν κλείσει. Τελικά βρέθηκε το «μέσο» και ο ασθενής διακομίστηκε σε ΜΕΘ. Οι λειτουργοί της υγείας, μαθαίνοντας όλη την ιστορία του, εξοργίστηκαν. Πήρε τη θέση κάποιου άλλου ασθενούς, που δεν είχε την τύχη να έχει «μέσο», ούτε ήταν αρνητής. Κατά τα άλλα ο ασθενής μας έχει την εντύπωση, ότι με την άρνησή του έδωσε την «καλή ομολογία». Με τις υπερπροσπάθειες του γιατρού κι έπειτα από πολλές μέρες διασωλήνωση, ο ασθενής σώθηκε, με πολλά όμως προβλήματα. Μετά από αρκετούς μήνες δεν μπορεί να σταθεί ακόμη στα πόδια του. Αμφιβάλλω όμως αν ήλθε σε συναίσθηση.

Μου έλεγε ένας αρνητής με φαρισαϊκότατη έπαρση. «Εγώ δεν δέχομαι τη μάσκα, ούτε το εμβόλιο. Δεν προδίδω την πίστη μου. Έχω την ψυχή μου καθαρή και θα πετάξω κατευθείαν στον Παράδεισο!».

Αν νομίζουμε ότι στην Δευτέρα Παρουσία ο Χριστός θα μας κρίνει για το αν φοράγαμε μάσκα ή όχι μάσκα, για το αν εμβολιαστήκαμε ή όχι, για το αν αρνηθήκαμε τη διασωλήνωση ή όχι, είμαστε πολύ γελασμένοι. Το 25^{ο} κεφάλαιο του

κατά Ματθαίον Ευαγγελίου κάτι έχει να πει. Είτε μας αρέσει είτε όχι το κριτήριο της Δευτέρας παρουσίας θα είναι η αγάπη, η υπεύθυνη ή η ανεύθυνη στάση μας απέναντι στον ελάχιστο αδελφό του Ιησού. Θα είναι μέρα φοβερών εκπλήξεων. Πόσοι από μας θα ακούσουμε το φοβερό λόγο του «Οὐκ οἶδα ὑμᾶς». Συγχωρέστε με, αλλά πιστεύω πως στην Δευτέρα παρουσία έχει να πέσει πολύ γέλιο...